

VII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

1913. 41. szám.

Budapest, október 12.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — 12 korona
Félévre — — — 6 korona
Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csendőr-altiszt magánéletének ismertetése.

(«A csendőr-altiszt szolgálata és magánélete» című műből.)

Írta: Preszly László csendőrfőhadnagy.

Az illetékekkel való beérés.

A csendőr altiszt szeme előtt — mint elérendő cél — lebegjen az, hogy *életviszonyai közé magát mindig helyesen tudja beilleszteni.*

Jövedelme eléggé biztosítja számára a nyugodt és biztos megélhetést. Igaz, hogy túlbőven nincsen mérve, de az is igaz, hogy azzal gond és aggodalom nélkül megélhet.

«A létért való küzdelemben a jellem nemesedik — olvasom egy katonai munkában — de ezen küzdelem veszélyt rejt magában, ha a küzdő nincs vasakarattal telve.» Azt akarja az író e szavakkal kifejezni, hogy a könnyelműség veszélyt rejt magában és nagyon szükséges egy katonának a kiadásait oly módon szabályozni, hogy pénzügyi egyensúlya soha meg ne bil- lenjen.

A ki többet ad ki, mint a mennyi fizetése van, az a keserűségnek, a kínzó aggodalomnak bőséges forrását nyújtja meg könnyelműségével és sokszor egész jövőjét, előrehaladását teszi közkörré.

Abhoz, hogy illetekainkkal mindenkor beérni képesek legyünk, nem kell más, mint erkölcsi erő. Tudjunk férfiasan küzdeni a csábítások ördöge ellen!

Ezt egy csendőr altiszt könnyen megteheti. A barátságos meleg otthona meg van az őrsön; ott bajtársai körében szeretettel és békén megélhet. Oda nem hallatszik be a külvilág zaja, a megélhetésért, a kenyérért küzdők lármája, tülekedése; a laktanya, mint egy csendes tűzhely megóvja, megvédi az altisztet a külvilág ezer csábítása és ezer veszélye ellen.

A takarékoság szüksége.

A takarékoság a megbízhatóság jele és bizonyítéka. De szükség is van arra. A ki a jövőjével csak egy kevésé is törődik, az — minden különösebb bizonyítás nélkül is — belátja azt, hogy arra, hogy minden altisztnek pár 100 korona megtakarított pénze legyen, feltétlenül szükség van.

Nem kell azért szigorinak vagy fősvénynek lenni, de

nem is von meg magától senki semmit azzal, ha már szolgálata kezdetétől legalább öt-hat koronát havonta félre tesz. Könnyű kiszámítani, hogy ez pl. 10 év alatt 6—700 korona megtakarítást jelent.

Betegség, más pályára való átlépés, nősülés stb. olyan esetek, a mikor nagyon reá van utalva az altiszt arra, hogy egy megtakarított tőkéhez nyúljon és bizony kétszeresen fáj, ha idegen pénzre vagy uzsorára szorul.

Az adósságesinálás veszedelme.

Az adósságesinálás nem vezet jóra. A vállalt kötelezettségek rendszerint nehéz megfelelni. Ez nagyon lehangolóan hat a kedélyre és a munkakedvre, open azért kárhoztatom is.

Különösen a legénységi egyéneknél tapasztalható, hogy szeretnek részletfizetésekre vásárolgatni és rendszerint olyan dolgokat is, a melyekre egyáltalán semmi szükségük nincs. Pedig a ki ebbe egyszer belekóstolt, az nagyon jól tudja, hogy mily keserves havonta azt a pár koronát is kiadogatni és egy ilyen tebertől egyszer végleg megszabadulni.

Nem állítom, hogy egy altiszt nincsen nélkülözésnek kitéve. Igaz, hogy egyesek a polgári életben hetenként többet kerestek, mint a havi adójuk, de ezzel szemben soha sem szabad figyelmen kívül hagyni azokat az előnyöket sem, melyeket testületünk nyújt (pl. lakás, ruházat, olcsó élelmezés és ellátás, nyugdíj stb.).

A rendes életmód szabálya mindenkitől megköveteli, hogy annál takarékosabban éljen, minél kevesebb jövedelemmel rendelkezik és mindenki addig nyugtózakodjék, a meddig anyagi viszonyai engedik. Annál pedig nincs undorítóbb látvány, mikor azokat halljuk open panaszkodni a megélhetés nehézségeire, a kik gummitalpu cipőkben fesselegnek, otthon pedig a szülői háznál még a legszükségesebb is alig került fel az asztalra.

Szegénynek lenni, szűkös anyagi viszonyok között élni, nem szívesen. Minden altiszt arra legyen büszke, ha illetekivel beéri, sőt takarítam is képes.

Míg az adósságesinálás a teljes elzüléshez vezet, a takarékoság, az illetekkel való bőles beérés, az egyszerű, mértékletes élet, csak kepezik a testi és lelki egyensúly és a jógesesség alapkövét.

Azért ajánlható, hogy mindig helyes mértékkel állapítsanak az meg, hogy mit engedhetünk meg magunknak és mit nem. És ebben nemcsak önmagunkkal, de

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,
MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA
STOWASSER I.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.
sz. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Békési Tárog és feltalálója, Budapest, II. Jánosrid utca 5. — Gyára: Óntház utca 11. — Post. hangszerek jart.

a hozzántartozókkal szemben is kéréshetetlenül következősek és szigorúak legyünk.

A szükségletek pontos beosztása.

Az altiszt szigorú köteleességét képezze a kiadásainak és szükségleteinek pontos meghatározása. A legapróbb részlet kiadásait is jegyeztesse, hogy a veszélyeket — a melyeket a túl kiadások magukban rejtenek — elkerültesse.

Hogy történjen egy ilyen számadás vezetés? Vegyünk például a nőtlen altiszt magának egy kis jegyzék-könyvecskét s minden oldalán új hóról kezdje a számadást pl. ilyenképen:

191. . . év január hó 1-én zsold	84 K 94 fill.
szolgálati pótdíj	16 * 98 *
191. . . év november havi szolgálati pótdíj	12 * — *
összesen	113 K 92 fill.
mult hóról megtakarítás	7 * — *
Ebből összesen	120 K 92 fill.
gazdálkodásba étközésért a l K 20 fill.	37 * 20 *
ruha, lábbeli készítés, javítás stb.	10 * — *
dobányra	4 * — *
mossastra	2 * — *
apróbb tételek a napi kiadásokra	
a hó folyamán átlag	30 * — *
összesen	83 K 20 fill.
191. . . év január hó 31-én marad	37 * 72 *
ebből takarékba föltre	10 * — *
a jövő havi átvétel	27 * 72 *

Ezt a számadást természetesen — csak általában — példaképpen állítottam össze, de fényesen kiviláglik belőle az, hogy könnyűszerrel lehet beosztani a havi kiadásokat úgy, hogy igen szép megtakarítást lehet az év végével is felmutatni, de természetesen csak mértékletes és rendezett életmód mellett.

A dobányzásban, a bor és a sör ivásban legyen mértékletes minden altiszt.

Senki se űljja, hogy valaki szabad idejében egy-két pohár szeszes italt ne igyék, ez a szervezetre sem bír károsabb hatással; bár éppen erre vonatkozólag bölezen jegyezte meg egy kiváló orvos, hogy a míg jó ivóvíz áll az ember rendelkezésére, addig szeszes italra nincs szükség, mert a szeszes ital csupán élvezet, mag a víz az életközégséglet.

A szeszes italokban való mértékletlenség romlásba viszi az egészséget, megrontja a munkaképességet, csökkenti a munkaképességet és megbillenti a vagyoni egyensúlyt is. Ittas fővel sok boldogot csinál az ember — így mondja a magyar példabeszéd, de tény, hogy sok kellemetlenséget is okoztak már ittas emberek, a miáltal előszörban rendszerint önmaguknak szereztek bajt. Eltekintve attól, hogy az iszakosság az altisztet a

szolgálatra képtelenné teszi, neki már azért is kell óvakodni attól, mert ittas állapotban könnyen hajlik a kihágások elkövetésére az ember, ezt pedig éppen testületünkönél — a hol a teljes józanság egyik legfőbb követelmény — a legszigorúbban üldözik és büntetik.

A kártyázás sem vezet jóra. Befelé rontja a fegyelmét és a bajtársasságot, kifele pedig szegényíti az altisztet. Azért is kerülendő, mert az altisztnak nincsen olyan pénze, a mit kártyára fel lehetne tenni. A mi zsoldot kap, arra magának is szüksége van, így a legkisebb veszteség is keservesen érinti; a nyert pénzen pedig — mint szokták mondani — nincsen áldás. Ha veszít, akkor az elveszett pénzt kívánja visszanyerni, ez legtöbbször nem sikerül s akkor az ideges pénzvágytól gyötört játékos kétségbeesésével meg nem engedett eszközökhöz is képes nyulni, a mi a biztos végromlásba dönti. Nem ritka eset, hogy derék, jóra való emberek szorult helyzetben idegen pénzhez nyúltak, megbízhatóságukat, állásukat és becsületüket veszítették el s nem ritkán öngyilkosság fejezte be az ilyen rosszszal indult életet.

A társaság keresése és megalogatása.

Ne legyen egy altiszt sem elbizakodott, ne higgye azt, hogy pl. egy diplomás emberre nézve nélkülözhetetlen az ő személye, ellenkezőleg mindig kitüntetésnek tekintse azt, hogy ha egyébként is kifogastalan jellemű ilyen egyének megtisztelik őt azzal, hogy elbeszélgetnek vele és szívesen látják őt a társaságukban.

Ne legyen egy altiszt sem tolakodó és túlkövetelő, mert ezzel nagyon ellenszenvessé teheti magát, a mi sokszor a szolgálat hátrányára is van.

Ne érintkezzen az altiszt kétes hírű emberekkel és nagyon meglontolt legyen abban a tekintetben, hogy ilyenekkel nyilvános helyen megjelenjen.

Kétes hírű nőszemélyekkel való ismeretségtől is óvni intek. Ezek csak rossz utra térítik, anyagilag kiszakmányolják, testiileg tönkre teszik, erkölcsükben pedig meglazítják a férfiakat. Ezek a számalomra méltó perdíták valószínűs rossz szellemei főleg az ifjabb férfiaknak, kiktől — mint ragályosbetegségben szenvedőktől — tartan távol magát, ha teljes erejében megfertőzetenül akar maradni. Anyagi érdek nélkül ezek az erkölestelen nők viszonyok szövésébe nem mennek bele, de kárörvendve, gonosz lélekkel igyekeznek másokat is magukkal rantani az erkölestelenség piszkos és szennyes moesurába. A félművelt embereket valóssággal körülrajzzik a kétes hírű nők, kihasználják jóhiszeműségüket és lehetetlenné teszik előrehaladásukat. Valóssággal elernyesztik, mint a száraz, tikkasztó meleg a növényt.

Figyeltani, e tekintetben éppen a mi altiszt karunknál is sok panaszolni való akad s a mi a legszomorúbb, ilyen perdíták miatt sok haszerelés történik, a minek rendszerint következménye egy nagyon keserű csalódás, mert ha el is veszi az ilyen nő, nem boldog házasság

Ha fáj a feje ne tévovazzók, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perces alatt a legmarkosabb migrainot és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Tipikus gorál ház Jablonkán.

Az árva megyei gorál nép vidékéről. — Gorál férfiak.

dlet, hanem egy szerencsétlen életközösség veszi kezde-
tét, az asszony kevés ideig becsúli meg magát, folytatja
előbbi életmódját, züllik és viszi magával a jobb sorsra
érdemes férjét és annak szerencsétlen gyermekeit.

A társaság megrálgatásán kívül még igen fontos az
is, hogy a szórakozások helye és módja jól megrálo-
gattassék. Mindenféle vásári komédiákat, koresmákat,
lebujokat, harmadrendű kávéházakat és örömtanyákat,
szóval az ilyen — álszínhöz nem illő — helyeket
kerüljenek el az alkiztek. Keressenek fel inkább olyan
helyeket, hol a mellett, hogy némes szórakozásban van
részük, ismereteiket is fejleszthetik, tudásukat is gyarapít-
hatják. Felolvasások, mozgószínházak különösen alkal-
masok erre, vagy a színházak látogatása is egyike a
legköltségesebb és tanulságos szórakozásnak és leg-
könnyebb forrásai a művelődésnek. (Folyt. köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A csökönyös gyilkos.

Írta: Máthé Miklós törzsőrmester.

Földhöz ragadt szegény ember volt Dunavecser Juhász
Lajos kötőrő. Szegénységénél csak vadása és erőszakos
természete volt felettébb. Eltompult erkölcsi érzékével
fogva, ha valami hasznot remélt belőle, még embertársa
vére kiontánástól se riadt vissza.

A múlt század 90-es éveiben egyszer gyilkosság
hünetettének kísérlete miatt már vizsgálati fogságban is
volt hosszabb ideig, de elítéltetését akkor elkerülte. S bár
elégé módjában volt akkor meggyőződni róla, hogy
mily kezerő a rabkieszi, mégsem rejtett vissza később
egy gyilkosság elkövetésétől; természetesen abban a
reményben, hogy ennek vádja alól szintén megszaba-
dulhat.

Ezen azonban Varga János csendőr alapos személy-
ismerete és ügyes eljárása folytán rajta vesztett és el
is vette borzalmas bűncselekménye méltó jutalmát.

Maga az eset a következő.

Juhász az 1899. év június havában már napokon át
kezült, hogy elmegy valamerre munkát vállalni, követ
törni, mert az otthoni paraszti munkát egyáltalán nem
kedvelte.

A hosszal fontolgatás közben végre is abban állapo-
dott meg, hogy a fővárosba rándul fel, ott mindig van
munka. Pénze azonban még annyi sem volt, a miből a
vasuti költséget és a munkakeresés eleje alatti megél-
hetését fedozhatta volna.

Mintbogy pedig hitelt sem volt, pénztelensége feletti
elkeseredésében elhatározta, hogy gyalog elmegy Kun-
szentmiklósig s bárkit is találjon utközben, ha csak
pénzt sejt nála, leüti vagy leszurja és kirabolja.

Ezzel a hünyös szándékkal eltelve, június 24-én desze-
csomagolt batyujába rejtővőn kötőrő kalapácsát s maga-
val vivőn törős botját, estefelé elindult Kunszent-
miklóra.

Szándéka azonban nem sikerült, mert az egész 16
kilométernyi uton véletlenül senkivel sem találkozott.

Este kilencz óra tájban érkezett meg a kunszent-
miklósi vasútállomáshoz. S mintán ott sem talált egyet-
len utast sem, az állomásbéli hivatalnokkal és alkalmaz-
zottakkal pedig nem mert kikötni, a váróteremben le-
feküdt, elaladt s már késő éjszaka volt, midőn a fővá-
ros felé jövő vonat robogására felebredt.

Eléinte, pár pillanatra kísértésbe jött, hogy jegy nél-
kül felszáll a vonatra. De eszébe jutott, hogy már a
legközelebbi állomásnál úgy is leszállítanak, ide-oda
buzcizolnak, hát letett ez újabb tervéről s fogcsikorgat-
va és káromkodva nézte a vonat továbbindulását.

Újból hatálmába kerítette előbbi szándéka, hogy vala-
kit megöl és kirabol. Mintbogy pedig az állomás kör-
nyékén nem látott mást, csak egy fuvarost, a ki az
éjjeli vonathoz utasí hozott, ezt szemelte ki magának,
azzal a furfangosan kieszelt tervvel, hogy megfogalja
fuvarosnak és utközben legyilkolja, lovait és kocsiját
pedig a másnap Dunapatajton tartandó országos vásár-
ban eladja.

Néhai Turi István szalkszentmártoni lakos volt ez a
fuvaros, a kinek mire Juhász az említett terv szerint
elfogadni akarta, az éjjeli vonattal érkezett Fodor János
szalkszentmártoni lakos személyében már másik utasa
is akadt. Mintbogy pedig bizonytalan volt, hogy a ké-
sőbb érkező vonattal is jöhetne több feljők utazó utas,
a két ajánkozót nem is váratta tovább, hanem elindult
velők Szalkszentmárton felé azzal a kikötéssel, hogy
Juhász Lajost, a ki magát névleg meg nem nevezve,
sülti bukosnak mondta, szintén csak Szalkszentmártonig
fuvarozza, mert a további idejét gazdasági munkái miatt
nem áldozhatja fel.

Tassra érve, egyik nyitra talált koresmában Juhász
és Fodor pálinkát ittak és egy pohárral fizettek a fuva-
rosnak is; majd tovább hajtottak Szalkszentmártonra,
a hova megérkezve, Fodor leszállott a kocsiról és laká-
sára ment; Juhász azonban, mivel a fuvaros lakása
abban az irányban volt, a merre neki is mennie kel-
lett, még a kocsin maradt, a már ekkor, a mit meg
Fodor is hallott, kértelmi kezdte a fuvarost, hogy a
korai időre tekintettel legalább Dunavecserig szállítsa el,
visszajöhet még, mire a munkába kell fogni.

Mánap reggel a munkába menő emberek a szalk-
szentmártoni országot melletti, az úgynevezett Döghalmi
luposon meggyilkolva, vérbefagyva találták meg Turi
Istvánt. Feje szét volt ronesolva; a melle a szív tájékán
több helyen átszurva. Lovai és kocsija nem voltak
sehol.

Az előljáróság értesülvő a borzalmas leletről, a köz-
ségi orvossal azonnal a helyszínére aietett s miután
orvosi segélyre már nem volt szükség, azt meg orvos
nélkül is látták, hogy gyilkosság történt, minden további
fontolgatás nélkül beszállították a hullát a községbeli
lakására.

A kie községben hamar híre futott a rémes esetnek.

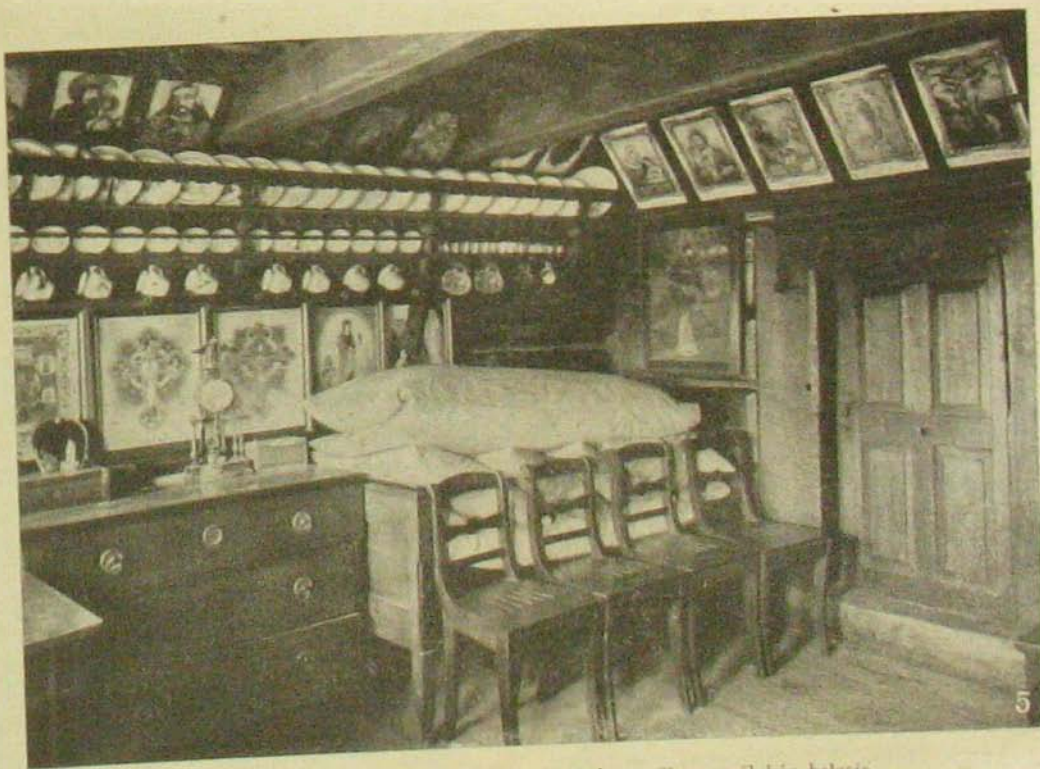
BUTOR

kémpénstört v. részleltetőre legjótányosabb áron
EHRENTBEU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.

BUTOR

Gorál udvar száradó tőzeggel.

Az árvamegyei gorál nép vidékéről. — Egy gorál ház belseje.

S mielőtt az előjáróság az esetről szóló értesítést a dunavesei örsnek és az ottani kir. járásbírósnak elküldte volna, már megjelent a községházán Podor János és bejelentette az akkor éjjeli utazásukat, valamint abbéli gyűnját is, hogy Turi Istvánt bizonyára az, az állító névleg is ismeretlen solti lakos gyilkolta meg, a ki Kunszentmiklósról velük jött s kocsiját lovait is az hajtatta el.

Mint hogy pedig az omlított ismeretlennek teljes személyleírását is tudta adni, s volo küldték el az értesítést a dunavesei örsre, hogy ott is mondjon el mindent, a mit tud azon melegében.

Az őrsparancsnoknak egy esendőrrel azonnal a helyszínre indult, Varga János esendőrnek pedig megbízták, hogy társával Soltra menjenek és a Podor János által adandó személyleírás alapján, addig is, míg segítségét kap, pihenjen ott, az állítólag ottani lakos tettes kiléte után s ha esetleg eredményre jut, azonnal fogja el azt. S mint hogy akkor még Soltra örs nem volt, az előjáróság megítélését vegye igénybe a nyomozáshoz.

Varga János esendőr mielőtt elindult volna, alapon kikérdezés alá fogta a még mindig nálok volt Podor Jánost a gyűnjött tettes viselkedése és személyazonosságára iránt. S miután ez a korosmiban történt pálinkázás alatt alaposan megfigyelhetette utitársát, teljesen részletes leírást adott annak személyéről, megjegyezve, hogy a szegényesen öltözött, vékony, sovány arcú, hegyes állu, széke haja és bajusza utasnál a botján kívül csak egy tarisznya volt, a melyből a mint megfigyelte, valami kalapácsféle szerszámnak vékony meggyoró-fából készült nyele látszott ki s ebből következtetve költői lehetett az illető.

Varga esendőr, a ki a már fentebb omlított előbbi gyilkossági ügy óta jól ismerte Juhász Lajost s a kapott személyleírás alapján, miután ez a Juhász személyének teljesen megfelelt, mindjárt gondolta, hogy a tettes csakis ő lehetett.

Ennélfogva nem is ment egyenesen Soltra, hanem a Juhász lakásánál keresztet fel. S miután Juhász né megmondta, hogy férje az előző napon Budapostro elutazott, költőre kiváltképp is magával vitte s hogy pár filléron kívül még utiköltségre sem volt, tehát bizonyosan gyalogszerrel teszi meg az utat, ha addig utközben valahol munkát nem kap, Varga esendőr az előzmények ismerete alapján már nemcsak feltételezte, hanem teljesen bizonyosra is vette, hogy Juhász nem utazott el, hanem ő volt az egyik utas, a ki a meggyilkolt Turi kocsiján visszajött és ő volt a tettes is.

Ugyanekkor mindjárt eszébe ötlött, hogy Juhász a lovakkal és kocsival csakis Dunapatajra az országos vásárra mohetett s azokat ott, bármily olcsón is, értékesíteni fogja.

Ez eset idejében még nem volt meg a kunszentmiklósi—dunapataji helyiördekű vasútvonal. Arról tehát szó sem lehetett, hogy Varga esendőr és társa a jó távol eső községbe még ideje korán elérhessenek lóháton. És az

sem látszott célravezetőnek, hogy az ottani örsöt táviratilag értesítve, Juhászt velük elfogathassák.

Varga esendőr ennélfogva úgy határozott, hogy lovakat otthon hagyják s gyalogszerrel az országuton figyelő állást foglalnak; a vásárról jövő dunavesei lakosoktól Juhász után érdeklődnek s ha biztos hírt kapnak felőle, este a lakásán titokban bevárják. Mert hogy nevezett még azon éjjel a feleségét fel fogja keresni, azt teljesen bizonyosra vette.

Ugy is lett. És nem is sokáig kellett várniok, már jött egy ismerős egyén, a ki kérdésekre értesítette őket, hogy csakugyan látta Juhászt a vásárban, két lovat és egy kocsit árult.

Ez okból tehát, miután már este is volt, bejöttek Dunaveseire és észrevétlenül Juhásznak a község szélén levő kerítetlen udvarába menve, a konyhaajtóval szemben levő liórum-bokorba behúzódtak és várták Juhászt.

Éjfél tájban az éppen lenyugvó hold még csakély világításánál észrevették, hogy Juhász gyalogszerrel közöledik a ház felé s mikor kopogtatására a felesége éppen ajtót akart nyitni, hirtelen előléptek a bokrok alól s Varga esendőr a törvény nevében álljt kiáltva, letartóztatottan nyilvánította nevezettot.

És azonban, bár rendkívül meglepődött a nem várt leleplezésre, figyelombe se vette a felszólítást, hanem abban a pillanatban megfordulva, megfutmodott a kertje háttulja felé, a merre legjobb menekülési utat remélt.

A két esendőr azonban mindonítt a sarkában volt s így látva, hogy nem menekülhet, hangzott egy istállóféle épülethez, hogy ott eltorlaszolja magát. De az a terve sem sikerült, mert jóformán még be sem eszkelte az ajtót maga után, a járőr már ott volt s beteszítve a rozoga ajtót, megragadták s egy pillanat alatt megbilincseltek a kézzel-lábbal védekező gyilkost; botját, tarisznyáját tőle elvették s azután a konyhaajtójában ráműködő aszonyt a férjét terhelő búncsolékmónyról értesítve, Juhászt a községházához kísérték.

Kikérdezésre már alig volt szükség. Már utközben beismerte, hogy ő gyilkolta meg Turit, még pedig, mint a közlemény elején már omlítottam, tervszerűen előre megfontolt szándékkal.

A községházánál azután elmondta a részleteket is. Turi István ugyanis nevezett házasa körölnőre, ama kikötés mellett, ha a kiállított fuvarra még három koronát ráfizel, késznek mutatkozott őt Dunaveseiig fuvarozni, Juhász ezt természetesen azonnal megígérte. Mikor aztán a már omlított Döghalmi laposhoz értek, a költő-kalapácsosul hátulról, orozva ismételtlen fejbeütötte a fuvarost s nehogy a kocsit észzevérezze, engedte, hogy lehajjon onnan, majd tovább hajtván, megállította a kocsit és a még élve talált Turit, nehogy árulója lehessen, botja törével összezúzta, a már öltetlen hullát behúzta a gabona szélébe s azután ellhajtott Dunapatajra.

A vásáron hamarosan akadt vevő és a két lovat,

POLGÁR SÁNDOR
orvosi műszer- és kötszer gyáronál
telepe: Bpest, VII., Erzsébet-körút 50.

legintányosabban beszerezhetőek összes betegápolási tárgyak, kötszerek, fesszendők, m. kir. szab. Polgár-féle sörvőkötők, gummiharigányák, összes francia övszerek, különlegességek, stb. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve csak megadandó, mely társaságok által.

Ezen hirdetés beállításánál 10% Árkedvezmény a Csendőrségnek és a Kocsisoknak.

Jublonka, falu részlete.

Gorál menyecske és kislány.

Kis kápolna előtt lengyel egyházi énekeket éneklő gorálok.

Az árvamogyol gorál nép vidékéről,

kocsi 120 koronáért eladta olyképen, hogy annak árából 60 koronát mindjárt felvett, a további 60 koronára nézve pedig abban állapodott meg a vevővel, hogy majd csak akkor küldje meg neki, ha az ezuttal feledékenységből otthon hagyott járatokat részére postán elküldi. Természetesen hamis nevet és lakcímet mondott a vevőnek.

A kapott pénzzel elég takarékosan bánt a czinikus gyilkos, mert még 32 koronát találtak meg nála. Előkerültek a kocsik és lovak is.

Igy mire a vizsgálóbíró a helyszíni- és hulla-vizsgálat végett Kufocsáról megérkezett, Varga csendőr személyismerete és ügyes intézkedése folytán az őrs a teljes eredményt jelenthette neki s egridejűleg a tettest a bűnjellel együtt átadhatta. Beismerését a törvényszéki tárgyalásnál sem vonta vissza.

Életfogytig tartó fegyházat kapott a javíthatatlan ember eme előre megfontolt szándékkal végrehajtott rablógyilkosságért. Varga csendőr (most már őrmester) és társa pedig, az akkor még illetékes volt elfogatási díjon felül kerületi dicsőre okiratot is kaptak a gyors, leleményes és sikeres nyomozásért.

Még csak annyit, hogy utasításaink az a része, a mely a személyismeret megszerzését és fokozott gyarapítását a csendőr egyik legfontosabb kötelességévé teszi, nem követeli ugyan meg, hogy őrskörlete minden lakosát személyesen ismerje a csendőr.

De annak szükségességét és előnyeit, hogy a követelménynek a közértelemnek és gyanus egyénekkel szemben fokozottabb mértékben kell és jó előzet tenni s hogy a csendőrnek legalább ezeket kell személyesen is ismerni: számtalan, különféle eseményeken kívül a most ismertotett szép eredmény is eléggé igazolja.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A magyar borok.

Másfél száz évvel ezelőtt, a mikor egy Bruckmann nevű porosz tudós beutazta Magyarországot, csodálkozva írt róla, hogy annyi nálunk a bor, hogy mivel kevés a hordó hozzá, az emberek nem egyszer kénytelenek borral telt hordóikat az országútra kitenni, hogy boldog-boldogtalan ürítsen belőlük. Ugyanő említi, hogy a lakosok az akáczfavirág menynyiségéből következtetnek jobb vagy gyöngébb szüretre.

A régi magyar szőlőművelés emlékei bár gyér, de érdekes nyomait mutatják a tőzsgyökeres magyar népéleti szokásoknak. Kora tavasszal, mihelyt megkezdődött a szőlőmunka, Szepes, Sáros és Ung vármegyékéből a lengyel krajánerek és magyaránerek karavánjai szedelőzködtek Tokaj felé, hogy a mit nyáron át ott kerestek, télire ismét hazavigyék. A munka javarésze szakmányba ment. Mihelyt őrni kezdett a szőlő, a földesuraság kirendelte az egyes szőlőterületek pásztorait. Lőrincz napján összegyűltek a subanczok a faluházán s annak rendje szerint felesküdvé, állomásaikra tértek. Mind-egyik megkapta a felszerelést: egy hatalmas koreplőt, a melyet ma kevés alkényesztetett kéz bírna fölemelni, de a régi szőlő-pásztor egész nótákat játszott ki rajta szigorú taktusban. Volt ezenfelül parittyájuk, a melylyel az ügyesebb subancz négy-öt száz lépésről biztosan

talált, ezért nem is volt szabad vele a földdel egyványban, vagy lakott helyek felé célozni. A vállán puská, a kezében ujnyi vastagságra font ostor buzsákelkedett a szőlő-pásztornak, a az utóbbival akkorákat tudott pattantani, hogy a földiadt nyulak és madarak megréztelve bújtak el előle.

Tokajban legtöbbszörre Simon Juda napján, október 28-án kezdtek a szüretet. Ezt megelőzőben Tokajban és Tályán igen népes vásárok voltak, a melyeken megjelentek a bécsi és pesti kereskedők is új czikkeikkel, olcsó arany-portékáikkal, melyeket húsaszoros áron varrtak a jámbor nép nyakába. De az előkelő világ masamódjai sem tartották máltóságukon alul valónak, hogy itt kereszerek maguknak piacot; valódi cserekereskedés fejlett ki ilyenkor s a híres tokaji nem egyszer finom olasz szövét alakjában került vissza a tulajdonos kezébe.

Főnn a hegyen ezalatt a palix felügyelete alatt a szedők katonás rendben haladtak útfinkon, hogy a gondosan kiválogatott aszusszemekből a felséges esszenciát nyerjék, a közönséges szőlőt ordináré borrá tapossák, vagy a vécitől megfelelő arányban másléasá keverjék. A tokaji európai hírneve már korán szédelgő üzérkedésnek szolgált czégerül s az esszenciát kivéve, a mi jobbára a bécsi Burgban fogott el, több hamisítvány jött forgalomba tokajt név alatt, mint a mennyit valaha termett a Hoyalja. Elszázzban már a XVIII. században úgynevezett szalma-bort gyártottak tokaji gyanánt, magyar szőlőnek aszaráz, meleg szobában, szalmán való aszalás útján.

A tokaji bor hírességét még sem a Mátyáskori történetirők, sem a II. Ulászló udvarában élt Cuspianus nem ismerik. Ekkortájt a szerémi volt a borok királya, mellette a vécit és a sümeget kedvelték legjobban. Csak a török hódoltság megszűnése után lett híres a Hoyalja. Ekkor kezdtek kassai, eperjesi, bártfai és löcsei kereskedők összevásárolni az aszút.

Sokkal régibb birt van a ruszti aszúnak. Már Mária királynő idejében sokat emlegetik, egy 1657. évi törvénycsikk pedig dicsőrdőn emeli ki Ruszt kitűnő borát. A budai borok közül különösen a sashegy-i vörösnek volt már több száz évvel ezelőtt jó híre; főképpen a bécsi úri nép kedvelt itala volt.

KÉPEINKHEZ.

Az árvanegyei gorál nép vidékéről.

Hazánk különféle nemzetiségű népessége között van egy kisszámú népfaj, a melyről talán éppen csekély száma miatt földrajzi könyveink sem emlékeznek meg.

A gorál népfaj ez, a melynek ősei valamikor a 17. században Lengyelországból származtak út hazánkba, azzal a szent érzéssel és jó reményvel, hogy a lengyel és magyar unokatestvérek s itt nálunk bizonyára tárt karokkal való fogadtatásra találának.

Szerencsétlenségükre azonban nem a magyarság között valahol az alföldön, hanem fenn északon, mindjárt a Kárpát-hegység tövében, a Dunajecz völgyében kaptak helyet, mindenfelől a felvidéki tótok által körülvéve. Általában a hegyek között s mintegy 800 méter magasságban laknak. Innen kapták a gorál (hegylakó) elnevezést is.

Irántunk érzett rokonszenvéket azonban ott is megturították s ezt azzal mutatták ki legjobban, hogy sze-

gényességük dacára, az alföldi városokba külték tanulni fiaikat. Szeged, Szentes, Csongrád, Félégyháza és Kecskemét sok gorál gyereknek adott helyet és műveltséget annak idején, olyanoknak, a kik közül azóta sokan ismert, tekintélyes nevet vívtak ki maguknak a tudomány terén s oly befolyással voltak otthonbgyott rokonaikra is, hogy a körülök lakó tözság minden arra irányuló igyekezetét, hogy az egész népfajt eltötsösítsa, meg tudták hiúsítani. Ugyancsak az alföldi városokban való tanulának a következménye, hogy Árva megye egyes, tulnyorodan gorál lakosságú falujában nemcsak magyar szóval felel a szegény töt parasztnak vélt gorál, hanem származásához képest magas műveltségével is meglepi a mindezekon méltó csodálkozó idogent.

Mintegy százezer főre tehető az árva megyei Kárpátok tövében élő gorál nép. ősei szokását, viselét nagyobhrészt megtartva. Beszédükben nagyobhára eltötsösödtek ugyan, de vannak íróik, művészek, a kik állandóan ébren tartják bennük az ősi traditiókhöz való ragaszkodást s nem engedik őket teljesen eltötsösödni. A képek, a melyeket a jelen számunkban olvasóinknak bemutatunk, a tulnyomóan gorál lakosságú Oravka faluból való felvételek.

HIREK.

Engedély a magyarországi munkások nyugdíjgyletöbe való beléphetésre. A m. kir. honvédelmi miniszter ur az 1913. évi 91,809/3. számú rendeletével megengedte, hogy a tényleges állományu honvéd (csendör) rangosztályba nem soroló havidíjasok és legényeségi egyének (csendörök) a magyarországi munkások nyugdíjgyletöbe, mely, mint kizárólag humanitárius intézmény, a m. kir. kormány részéről évek óta rendes anyagi támogatásban részesül mindaddig, míg az alapszabályok 61. §-át szigoruan betartja, kivételesen a „Szolgáleti szabályzat” I. rész 45. pontjának mellözésével, vagyis felsőbb enge ély kikérése nélkül belephessenek, illetve, hogy az oda netán előbb belépett ily egyének a szóban forgó gyletnek továbbra is tagjai maradhassanak. Azonban a helépett honvéd (csendör) egyéneknek az gylet vezetésében semmi néven nevezendő szerepet vállalniok nem szabad. Az alapszabályok, melyekben a vidéki fiókpenztárak is fel vannak sorolva, a „Magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgylete” központi irodájából (Budapest, VIII., József-utca 23.) beszerezhetök. Tiszteknek, tisztviselőknök (tiszti és tisztjelölteknek) az gyletbe való belépés kivétel nélkül tilos, mert a tiszti állással össze nem egyeztethető, hogy oly gyletnek tagjai legyenek, amely kifejezetten munkások rokkantsága és agkori ellátás biztosítására létesült.

Változtatás a tábóri csendörök öltözökdösésében. A m. kir. honvédelmi miniszter ur 1913. évi 117,138/16. számú körrrendelete szerint, a háboru esetén és csapatgyakorlatok alkalmával tábóri csendöröszolgálatra bevonuló csendörösi egyének szentul dohnány helyett sub-bonyt fognak viselni.

Próbaszolgálat beszötsötése a „Hangya” szövetkezetsnél. A m. kir. honvédelmi miniszter ur 1913. évi 121,653/16. számú rendelete szerint a „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet által létesítendő boltkezelői tanfolyam hallgatására csendörölgényesség próbaszolgálatra nem hocsátható.

Gyilkosság bosszúból. Elek István balmazújvárosi örsbéli csendör ez. örmester, másodtiszti, Jankó Mör járásörmestert, szeptember 29-én este a laktanyában, afelelti bosszujában, hogy az őt a reggeli kiballgatáson érdemszeruen megdorgálta, forgópisztolyból három lövés-sel életveszélyesen megsebesítette és azután öngyilkos lett. A járásörmester szenvedett sérülései következtében, 30-án reggel meghalt. A nemtelen bosszu áldozatául eseti járásörmester halálát özvegye és három gyermeke siratja.

Körelmek. Jung István, Bács-Bodrog megye Topolya községben állomásozó csendör, kéri az 1912. évben vele együtt tábóri csendöröszolgálatot teljesített Gy. Szücs Lajos örsvezető ez. örmestert és az ott volt csendöröket, hogy címüket egy fontos okból kifolyólag vele közöljék. Brányá György, Királymezőn állomásozó csendör, kéri Vele Tivadar csendört, hogy címét vele közölje.

KÜLÖNFÉLÉK

Predikáció a női divat ellen. New-Yorkban ez idő szerint egy Broughton nevü hirnöves londoni lelkész prédikál, a kinek merész őszinte esgü beszédeit minden alkalommal előkelő, nagy közsönség hallgatja. Egy szónoklata sem keltett akkora föltűnést, mint az, a melylyel a minap a new-yorki nők divatjának túlkapásait támadta. A dollárkirálynök divatja az idén ugyanis vesszedelmesen rohan vissza az őstermészet felé s a jenkik asszonyai — ha rajtuk állana — Éva anyánk viselét tekintenek a legelegánsabb modellnek. Ny körül-mények kösött alig lehet csodálni, ha Broughton atya kijött a sodrából s beszéde folyamán az alább következő igekre fakadt: — Eddig úgy tudtam, hogy a nagyvilági asszonynak gyöngö oldala a divatos ruha, az elegáns toalett. Most azonban azt látom, hogy alig törődik az öltözetével s csaknem pnczéron megy sétálni az utcára. Meg vagyok gyöszödvé, hogy nincs a világnak még egy olyan városa, a hol az ördög jobban érszné magát, mint New-Yorkban, mert itt az asszony meg a mitmagára vessz is azért ölti föl, hogy annál érdekesebbnek lássék, a mit egyáltalában nem volna szabad látni. Sejttem, hogy egyik-másik szép asszony így gondolkozik most odalent a padsorokban: Miért nem maradt ez az ember Londonban s minek jött ide, hogy a mi toalet-tünk miatt háborogjon. Ime a felelet hölgyeim: Az önök öltözökdösése, jobban mondva vetköszödsése egyetlen csélt szolgál: hogy beszéljünk róla. Én engedelmeskedem az önök öhajának...

A kutyákról. Kutyavilágnak hívja a magyar ember a neki nem kedves állapotot s kutyának se való jelzővel illeti mindazt, a mi a közsönséges rossznál is rosszabb. Mindezekből azt lehetne következtetni, hogy nálunk senkinek sincs rosszabb sorsa, mint a kutyának s egyetlen állat sem részesül olyan mostoha bánásmódban. Pedig a magyar ember ép úgy szereti a kutyáját, mint a legtöbb nép, a melynek életében a kutya, mint hűséges társ, engedelmes szolgaként szerepel. A régiek közt különösen a sémi fajoknál állt a kutya nagy tiszteltetben. Mózes könyve világosan említi, hogy az egyiptomi kutyák a zsidók kivándorlásakor nem ugattak (az alföldi kutyák legnagyobb része határozottan antiszemita) s ezért az érdemükért Jerusálemben a más helyeken közkölségen táplálták őket. A kutya nevét keresztnevéül is használják különösen az arabok. Szent Dávid is Kelbnek, azaz kutyának nevezte egyik fiát, ha kedveskedni akart neki. Martial római poéta egyik tanköltömenyét Kaniasz nevü barátjának ajánlja. Mohamed egy kutyát a menyországba helyezett, azt a nevezetes állatot,

a mely a rege szerint az Efézus mellett lévo barlangban háromszázkilenc évig alvó hét álmost őrizte. A cinikusok, köztük a híres Diogenes, egész komolyan a kutyaokról neveztek el magukat, büszkeséggel említve azok hűségét és ember szeretét s a dominikánusok rendjének tagjai nem egyszer állították, hogy nevük sem a rend alapítójától, Dominikánusztól ered, hanem ők valóban domini canes vagyis az úr kutyái, a kik az eretneket fölszaggalászáék és ugatásokkal elfűzik. Legjobban páratlan ragaszkodásért tisztelik a kutyát s nincs nép, mely erre vonatkozóan néhány megható adomát ne örökölt volna meg. Kellermann tábornok a sírkövére fölvésette, hogy a hűség, mikor az emberek közül eltávozott, a kutya szívében talál otthoni. Szent Innocent temetőjében egy hű kutya három éven keresztül őrizte gazdájának sírját még az 1660. évben, a mikor átkozottul kemény tél volt s a nagy hidegben a madarak is megfagytak.

A tengeri betegség okozója. Az Amerikába utazóknak s általában a hosszabb tengeri útra indulóknak egyik legnagyobb réme a tengeri betegség. Ez a csúnya nyavaly az orvosoknak épen olyan fejtörést okoz ma is, mint azelőtt. A legújabb elmélet, a melynek alapján sikerült megállapítani, hogy a tengeri betegséget tulajdonképpen mi okozza és hogyan lehet ellene védekezni, egy német orvosi újság hasábjain örvendeztetie meg a tengeri útra készülő embereket. Fischer Ernő dr. hosszabb cikkekben hívja fel az orvosi szakkörök figyelmét, hogy a tengeri betegség majdnem azonos a nervus vagus nevű ideg mesterséges ingerlésére következő hatásokkal. Ennek az idegnek a működése mostanáig kikerült az orvosok figyelmét s csak nem régen derült ki, hogy ha mesterségesen ingereljük, bénítóan hat a szív működésére a gyomor szabályszerű mozgását is nagy mértékben korlátozni igyekeznek. A tengeri betegségnél fellépő megemmisítő érzés erre vezethető vissza. A német orvos véleménye szerint a hullámok egyforma himbálása következtében — ha szahálytalan a hullámjárás, annál rosszabb — a gyomor rángatózása a nyelőcsövet is folyton magával rántja s ettől lesz rossz az ember. Ezért a rángatózás megakadályozása céljából a gyomor felkötését ajánlja, a mit flanel bandázssal érhetünk el a legzselészerűbben. A rosszullét, hányási inger stb. ellenzeréül a leghatásosabb gyógyszer: az atropin. Előkelő orvostanárok véleménye szerint dr. Fischer módszerével a tengeri betegség gyógyíthatóságának, illetőleg elkerülésének kérdését teljesen megoldotta.

A futuristák A festőművészet legújabb hőbortosai, a futuristák munkában vannak Európaszerte, s a legkülönbözőbb módokon akarják megkötyagosítani azokat, a kik minden bolondságot bevesznek és dicsőítenek, ne hogy a művészethez nem értőknek, vagy legalább is

agyalágyultaknak nevezék őket a derék urak. Moszkvából írják az alábbi csinos dolgot. Egy M. Larionov nevű itteni festőművész, a ki a futuristák ezakerét tolja, s mint ilyen a kiabáló és ríktó színek barátja, különös ötlettel gazdagította a futuristák egyébként is meghibbant agyvelőre való programját. Larionov úr ugyanis meg akarja honosítani, az ercs festésének divatját. Igar, hogy ez alapjában nem volna új dolog, mert hisz a hölgyek egy jelentékeny része már évtizedek óta gyakorolja, de Larionovnak nem tetszik a festés szokásos módja, ő ríktó színeket és kiabáló ábrákat akar látni az emberi arcon. Hogy a reformot mielőbb keresztülvigye, ő maga is elöl fog járni jó példával. «A bal arcomat például» — jelenti ki egy lapban a mérész festő — «festetlenül hagyom. Ám jobb arcomra zöld kört fogok festeni, mely szárga sugarakat lövel szerte. Moszkva lakossága kénytelen lesz hozzászokni e festéshez. Legközelebb festett arccsal megyek a festészeti iskolába. Még pedig a Karnechi-hidon fogok átmenni — de nem magam, hanem egy egész sereg festett arczú festővel fogok végigmenni a város utcáin.» — Most csak az a kérdés, hogy a moszkvai rendőrségnek van-e érzelme a humor iránt, mert ellenkező esetben ez a vándorlás a kóterban, vagy a bolondok házában végsődbetik.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratos vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bályogot ne küldjenek.

100. A. L. 1. Nem nőstűhet. 2. A honvédségre érvényes tartályok szerint.

G. B. 1. Felállítás alatt áll. 2. Hosszabb szolgáltnak láthatóvé tétele.

Hóvtrág. Nincs összefüggésben az igényjogosultsággal.

M. Örmester. Ilyen természetű vagyoni perekben nem adhatunk más tanácsot, mint azt, hogy forduljon egy jó ügyvédhez 1873. Olvassa el az III. szék. 98. §-át.

000. N. J. Örmester ír.

J. J. 1. Megkapja, ha 10 teljes szolgálati éve van. 2. Nem illetékes.

250. Szolgálatát megszakította.

Vitaírók. 1. Igen. 2. IX. kar. Közraktár utca 34. 3. Nem Borbély. 1. A nyugdíjtörvényről egyebet nem mondhatunk. 2. Valamelyik idősebb altisztól. 3. Nem lehet el.

Havas! Gyopár. Senba. A bályogot lapunk javára beveteltek.

Sz. II. Sorsjegye nem nyert.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztéara.

Előlegek érték a pirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénzüemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyezni el intéretünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával). 2. Oly tak. r. betéti után, melynél a betevő az I. pontban jelzet. ... mcadási időt ki nem köti, 5% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával).

Előlegét nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intezetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy /ci-zalagos biztosíték ellenében, jutányos kamattal mellett. Utalványok, intézvények és chequek beszedését eivallaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Veszünk és e-adunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMELYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Bíró János III. I. számú csendőrkerületbeli őrsvezető ez. őrmester, egy rablással párosult emberölés tettésének, igen ügyesen vezetett nyomozás során eszközölt kiderítéséért.

Boros Károly, II. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén különböző alkalmazásokban hosszú időn át kifejtett eredményes tevékenységeért.

Bozdan Kálmán, II. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, hosszas csendőrségi szolgálata alatt úgy a közbiztonsági, mint az irodai szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért.

Mészáros János II. VI. számú csendőrkerületbeli őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért.

A m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Hermann György törzsörmester, 13 évi szolgálati ideje alatt minden téren, különösen pedig mint törzsörmester a szárny számviteli teendőinek pontos és lelkiismeretes, buzgó és körültekintő teljesítése körül kifejtett fáradhatlan tevékenységeért.

Vértési István őrmester, szárnyirodai segédmunkásnak az irodai teendők pontos, lelkiismeretes, buzgó és körültekintő teljesítése körül kifejtett fáradhatlan tevékenységeért.

Gyukies Ferencz, Csizsér Andrus, Pálfi Károly, Pauli József, Torma Vilmos őrsvezető ez. őrmesterek, Plesta Tivadar, Kovács József Lajos, Dancsu Miklós, Kopacz Gergely, Kovács István II. csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységükért.

Vass Lajos I., Potóli Mózes őrsvezető ez. őrmesterek, Szántó János, Kovács Ferencz és Pataki Bénes csendőr ez. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységeért.

Nagy Kálmán csendőr, a folyó évi márczius hó 4-én Battonyán pusztított tüzvész alkalmával egy nőnek az égő házból történt kiszabadítása, valamint a vagyonmentési munkálatok körül kifejtett tevékenységeért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Pargely József és Munkácsi Gábor csendőr ez. őrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított kiválóan buzgó, igen eredményes és fáradhatlan tevékenységükért, alarendeltjeiknek helyes oktatása és befolyásolásáért, nemkülönböen az utóbbi időben tanusított példás magatartásukért.

Vatu Lajos őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított kiválóan buzgó, igen eredményes és fáradhatlan tevékenységeért, őrsének igen jó rendben tartásáért, alarendeltjeinek célirányos befolyásolásáért és oktatásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Nagy József, Szász György és Spitzer Adolf csendőr ez. őrmesterek, Papp András I., Mike Ferencz, Szalai Imre és Mátis Miklós csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért.

Csáki Sándor probacsendőr, az 1913. évi márczius hó 4-én Battonyán pusztított tüzvész alkalmával egy nőnek az égő házból az ablakon át történt kiszabadítása és mert a vagyonmentés körül járőrvezetőjét határozottan támogatta.

Bába Imre, Molnar Ferencz, Lindner György és Kiss András I. őrsvezető ez. őrmesterek, Csoszor József és Pilláth György csendőr ez. őrmesterek, Maczalka József, Schwied György, Lakos András II., Kóta Lajos, Vigh György, Beiló Lajos és Barta Gábor csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kulesár István csendőr ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó, eredményes és fáradhatlan tevékenységeért, alarendeltjeinek célirányos befolyásolásáért és oktatásáért, nemkülönböen példás magatartásáért.

Juhász Sándor csendőr ez. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban mindenkor tanusított buzgó, eredményes és fáradhatlan tevékenységeért, alarendeltjeinek helyes oktatása és befolyásolásáért, valamint példás magatartásáért.

Dénes Mihály és Kreisz Pál csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt mindenkor tanusított szorgalmukért és eredményes tevékenységükért, fiatalabb bajtársaink helyes befolyásolásáért és példás magatartásukért.

Asztalos István és Kovács Imre csendőrök, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén tanusított buzgó, eredményes és fáradhatlan tevékenységükért.

Pátri Mihály, Steiger Ferencz, Szántó István, Borán András, Vass István és Ivankó Ferencz csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén tanusított kiválóan buzgó, eredményes és fáradhatlan tevékenységükért, fiatalabb

Villamos és gőzerőre berendezett gyár táviról nem képes átadás főm és jó hang-
szert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerszállítója. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, ezüstbalom-
harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszert, húr, stb. míg **Remenyi** legújabb képer-
nyő-járkát át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.**
Az átutazásért díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe ongyban és Aradonban. Az összes hang-
szert a korszak híres művészei által készítették. Képek a korszak híres művészei által készítették.

bajtársaiknak helyes befolyásolásaért és oktatásáért, nemkülönbön példás magatartásukért.

Várcsi Endre és Törjék Mihály csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén és az 1912—1913. évek folyamán lezajlott szerb nemzetiségi mozgalom alatt a mozgalmak elnyomása, az államellenes eszközök megállítására körül kifejtett igen buzgó, eredményes és fáradhatatlan tevékenységükért és országunknak ezekben való határozott támogatásáért, fiatalabb bajtársaiknak helyes befolyásolásaért és oktatásáért, nemkülönbön példás magatartásukért.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter ur folyó évi 133.263 V—b. számú rendeletével Urban Ignác, III. számú csendőrkerületbeli őrsvezető ez. őrmesternek, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért, 50 korona pénzzutalmat adományozott.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Bartha György csendőr, Bornemissza Annával, 1913 augusztus 14-én, Magyarszentbenedeken.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Bedinszki József csendőr ez. őrmester, Lányi Margit Annával, 1913 augusztus 28-án, Csetneken.

Horváth András csendőr, Tizsa Erzsébettel, 1913 aug. 30-án, Szerecsenen.

Bankó Gyula csendőr, ez. őrmester, Friez Mariával, 1913 augusztus 30-án, Csetneken.

Horváth József IV. csendőr ez. őrmester, Bodnár Katalinnal, 1913 szeptember 10-én, Kőröstarjában.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Pekala Mihály járásőrmester, Galvony Mariával, 1913 szeptember 26-án, Námészton.

Ruták Bertalan őrsvezető ez. őrmester, Holubek Krisztina Agnessel, 1913 szeptember 9-én, Alsószecsen.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Hajdu Ferenc csendőr ez. őrmester, Veres Terézia Agnessel, 1913 augusztus 13-án, Eszteleken.

PÁLYÁZATOK.

Egy irnoki állás a csikszerecsi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 500 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Tehétkönyvi vizsga. Kérvények a csikszerecsi kir. törvényszék elnökéhez 1913. évi október hó 26-ig.

Egy irnoki állás a hatmári kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Tehétkönyvi vizsga. Kérvények a szatmárnémeti kir. törvényszék elnökéhez 1913. évi október hó 28-ig.

Egy hivatalos elnöki állás a gyulafehérvári kir. törvényszékénél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályozott lakpénz: Ruha illetmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a gyulafehérvári kir. törvényszék elnökéhez 1913. évi október hó 26-ig.

	Csendőrségi kalapborítók á 1 kor. 50 fill. Iróasztalra dobozok á 6 kor. Iróasztalra rekesz-fedőlapok 60 és 80 fillér.	
	Mindazeket állás szerinti méretek szerint és előírásnak megfelelő kék présolt papírral bevívva — szolgáti könyvek, melyek hivatalból bermenítve küldhetők otthonra és ugyan-csak bermenítve küldöm vissza is — legjobban és szépen bekötetnek, továbbá mindenféle könyvkötő munkát és bármily alakú dobozokat is külön méretek szerint állás szerinti és megjelölt árakon ajánlom.	
Makó Károly könyvkötő és Brassó , 30 K.-án felel megrendelésre portómentesen.		

F	OGAK	A fognak műfogóra, foghúzására, vagy fogtömésére van szükség, az forduljon bizalommal lenni ezennél fogmüterméhez, mely 10 éves fennállássalvaljő hírnevet szerzett és a közim-ség teljes bizalmát sikerült elnyerni. (Patent) szájpadi- és nélküli fogsorok és egyes fogak. Csip és nagy 22-er, aranykeronák. Foghúzás fájdalommentesen 2 K. Fogtömés és arany, platina, ezüst és emmentel 4 K.-al. Fogtisztítás hófehérre 2 K. Az általam készített fogak szonnal megszokhatók, ragóra kitűzőben alkalmasak. Szagot nem kapnak. Tíz évi írói belső jutással.
A t. csendőrségnek külön megállapított rendkívül olcsó árai! Telefon: József 41—16.	FENYVESI JENŐ	ÁLL. VIZSGÁZOTT FOGTECHNIKUS FOGTECHNIKAI MÜTERME Budapest, VII. Thököly-út 22. I. em.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

Az újonnan rendszeresített VI., X. és XX. éves keresztek I-rendű aranyozott minőségben a hozzávaló szalagokkal és sávokkal, nemkülönbön az új emlékkereszt és szalag raktárunkon kapható.

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

VII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

1913. 42. szám.

Budapest, október 19.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre – – 12 korona
Félévre – – – 6 korona
Negyedévre – – 3 korona

Szerkesztőség és kiedóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

